

Presidentti Martti Ahtisaaren esivanhemmat

Suomen tasavallan presidenttien esivanhemmat on selvitetty Suomen Sukututkimusseuran vuosikirjoissa ja Genos-aikakauskirjoissa sekä Marsalkka C. G. Mannerheimin juhla­kirjassa (ks. Vuosikirja 42, s. 45). Martti Ahtisaaren tultua helmikuussa 1994 valituksi presidentiksi Suomen Sukututkimusseuran hallitus päätti ryhtyä toimenpiteisiin Ahtisaaren esipolvitietojen kokoamiseksi ja julkaisemiseksi seuran seuraavassa vuosikirjassa. Presidentti antoi hankkeelle suostumuksensa.

Tietoja on sen jälkeen koottu eri tahoilta. Ahtisaaren suvun jäsenet ovat aktiivisesti avustaneet tietojen keräämisessä. Suomen Sukututkimusseuran kokouksessa 10.9.1996 kirjoittajat pitivät yhteisesitelmän presidentti Ahtisaaren esipolvista niiden tietojen pohjalta, jotka tuolloin olivat käytettävissä.

Seuraavassa esitettävä selvitys presidentti Ahtisaaren esivanhemmista ulottuu sukupolvissa taaksepäin yhtä kauas kuin edellistenkin presidenttien esipolvitaulut, viidenteen polveen saakka. Jonkin verran annetaan tietoja myös kaukaisemmista sukupolvista.

Sukujuuret kolmelta suunnalta

Presidentti Ahtisaaren esipolvitiedot ovat jaettavissa selkeästi kolmeen, toisistaan täysin poikkeavaan ryhmään. Hänen isänisänsä Frank Immanuel Adolfsen (1886–1966) oli Suomessa syntynyt norjalainen, joka perheineen sai Suomen kansalaisuuden vuonna 1929.

*Presidentti
Martti Ahtisaari.*

Hänen sukunsa kantapaikka Norjassa sijaitsee noin sata kilometriä Oslosta kaakkoon Tistajoen laaksossa, lähellä Ruotsin rajaa.

Sieltä Frankin isoisä Adolf Olaus Jakobsen (1829–1882) ja isä Julius Marenius Adolfsen (1855–1914) lähtivät syksyllä 1872 Suomeen sahatyöläisinä metsäteollisuutta harjoittavan Hans Gutzeitin väen mukana. Tulijat asettuivat Kymijoen suuhun, Kymin seurakunnan alueelle muodostuneelle teollisuus- ja satamapaikalle, jonne v. 1878 perustettiin Kotkan kaupunki. He jäivät Suomeen ja omaksuivat täällä vakinaisesti sukunimen Adolfsen, Mareniuksen isännimen. Norjassa ei vielä tuolloin käytetty yleisesti sukunimiä, vaan niiden sijalla olivat isännimet.

Julius Marenius Adolfsenin poikia oli edellä jo mainittu Frank Immanuel. Tämän pojista yksi, Oiva Alvar Adolfsen (1908–1970) otti vuonna 1937 sukunimen Ahtisaari. Eräät muut suvun jäsenet ovat omaksuneet nimen Ahtovuo.

Adolfsenin suvun jäsenet perustivat 1980-luvun lopussa sukuseuran, jonka kokoamaa sukuselvitystä on voitu käyttää presidentin esipolvitauluston rakentamisessa. Sukuseura antoi työn loppuvai-

Työnjohtaja Oiva
Adolfsenin kansalai-
suushakemus ja pää-
tös vuodelta 1929
(VN AD 2076/337
1929, KA).

A. D. 2076 Vuonna 1929 kuu 8 p:nä
 jätti Valtionneuvoston Kirjuri-
 osastoon valokirjuri ja kääntäjä
 kera W. Tammi jaksan H.
 m. m.

1

S. M. 108
171 1929

T. Asivollan Helmi Toivanenille

9. 7. 1929
Reskin

Suomi

W

Heske minä sen jälkeen kuin isäni
 Frans Tuomas Reskin v. 1908. jätti ans-
 tuksen jättäessä Suomen kansalaisaksi' olen
 tullut täysi-ikäiseksi, näen asemassani kiten
 työtä pyyhitäessäni neuvit, sen olen
 jama kättäni kättäni, tätä näyri
 näit. ylläty isäni minä jättäessäni kaka-
 nään asemassani ja näin pyyhitäessäni minut
 otettiin Suomen kansalaisaksi,

Oiva Adolfsen.
 Työnjohtaja; Helsinki.

Asiakirjavihko sisältää 3 kirjoitettua
 lehtiä, todistaa: Helsinki, Sisäasiain-
 ministeriosasto, Tammi, kuun 8 p:nä
 1929

6. Tammi
 Aristonhoitaja.

Suomen Tiedon V.
 Vastuuhenkilö; Helsinki.

Adolfsen, Oiva, työn-
 johtaja, asuu tällä al-
 tukalla Suomen kansalais-
 akti.

heessa myös uusia tietoja presidentin ruotsalaisista esivanhemmista. Niiden pohjalta voitiin Ruotsin väestörekisteriviranomaisten suosiol-
 lisella ja nopealla avulla rakentaa paljon kattavampi esipolvi-
 taulusto kuin mitä aluksi näytti olevan mahdollista. Adolfsenien sukuun kuu-
 luneen konsuli Thure Martinsenin tekemästä laajahkosta sukututki-
 muksesta on myös ollut apua. Norjan valtakunnalliselta sukututki-
 musseuralta on saatu yksittäisiä tiedontarkistuksia.

Presidentin isänäiti oli Hilma Rutanen (1887–1972), jonka tausta-
 tiedot tuovat presidentin sukutauluun suuren ryhmän väkeä Kes-
 ki-Suomesta, lähinnä Jyväskylän pohjois- ja koillispuolelta. Rutasten

kantapaikka näyttää olleen Laukaan eteläosassa nykyisen Jyväskylän tienoilla, mistä heitä on haarautunut pohjoisemmaksi. *Tauno Korpijaakko* on julkaissut eteläisistä Rutasista parikin tutkimusta.

Jaakko Hirvonen on puolestaan selvittänyt pohjoisemmaksi siirtyneitä Rutasia, joihin hän presidentin tavoin kuuluu. Presidentti polveutuu haarasta, joka on muuttanut Laukaasta Hankasalmelle 1800-luvun alussa. Rutaset olivat sitten hankasalmelaisia torppari- ja mäkitupalaisperheitä. Näiden joukosta Hilman isä Erik Gabrielinpoika Rutanen (1859–1934) lähti vaimonsa Ida Maria Kauppisen (1861–1942) kanssa 1880-luvulla, monien savolaisten tavoin, etsimään leveämpää leipää Etelä-Suomesta.

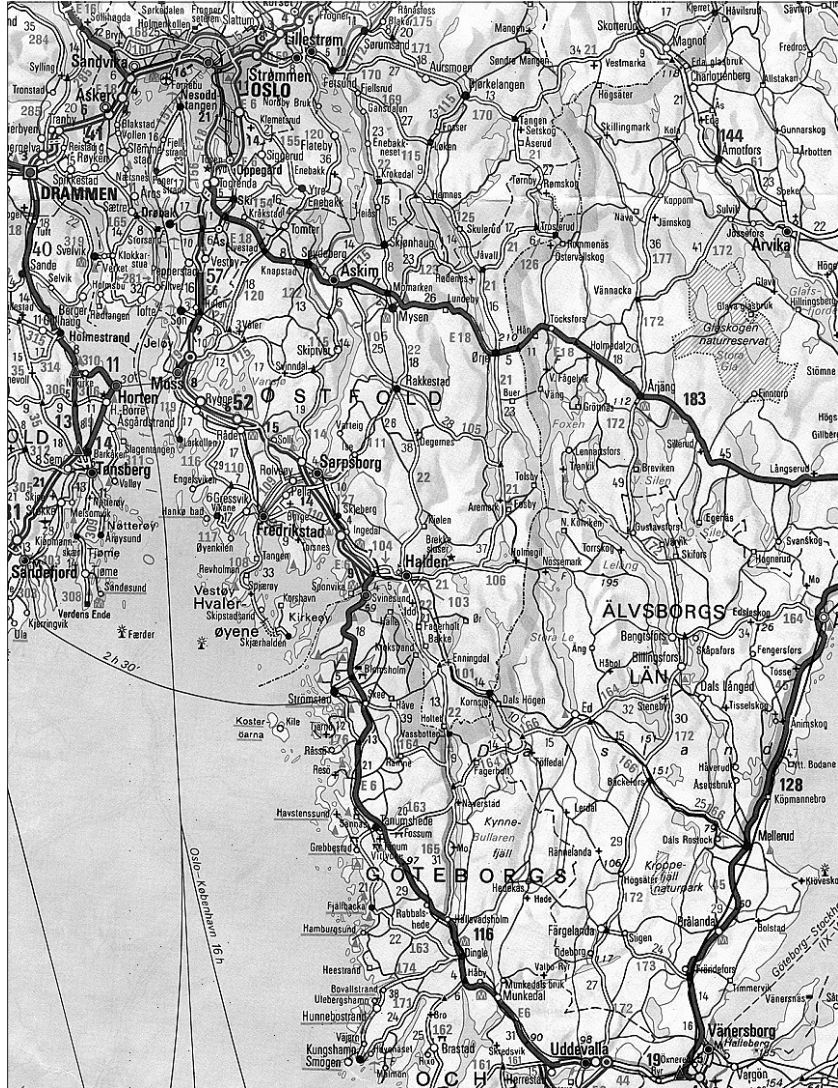
Rutasten kautta presidentin sukuun liittyy monia muitakin sukujia, joiden asumasijat ovat pääosin Rautalammin vanhasta hallintopitäjästä erotetun Suur-Laukaan alueella Jyväskylän-Saarijärven-Rautalammin väliin jäävässä kolmiossa. Eräitä tätä ryhmää koskevia tai ainakin sivuavia sukututkimuksia on tehty. *Jarmo Ahlstrand* on tutkinut etenkin Hankasalmen Kauppisia, jotka näyttävät olevan alueen vanhimpia ja samalla vauraimpia asujia suurine metsätiloineen.

Kolmas esipolviryhmä tulee presidentin äidin Tyyne Karosen (1903–1967) kautta. Tämän taustat sijoittuvat hänen molempien vanhempiansa eli Karosten sekä Käppien puolelta nykyisen valtakunnanrajan taakse Karjalankannakselle entiseen Sakkolan pitäjään, jossa pääosa näistä suvuista on vaikuttanut talollisperheinä useiden vuosisatojen ajan, viime sotiin saakka, hyvin suppealla alueella. Heljä Pulli on jo aikaisemmin laatinut sukututkimuksen Sakkolan Karosista, joten varsinaisesti uutta tutkimusta on sillä taholla tarvittu verraten vähän.

Norjasta Suomeen

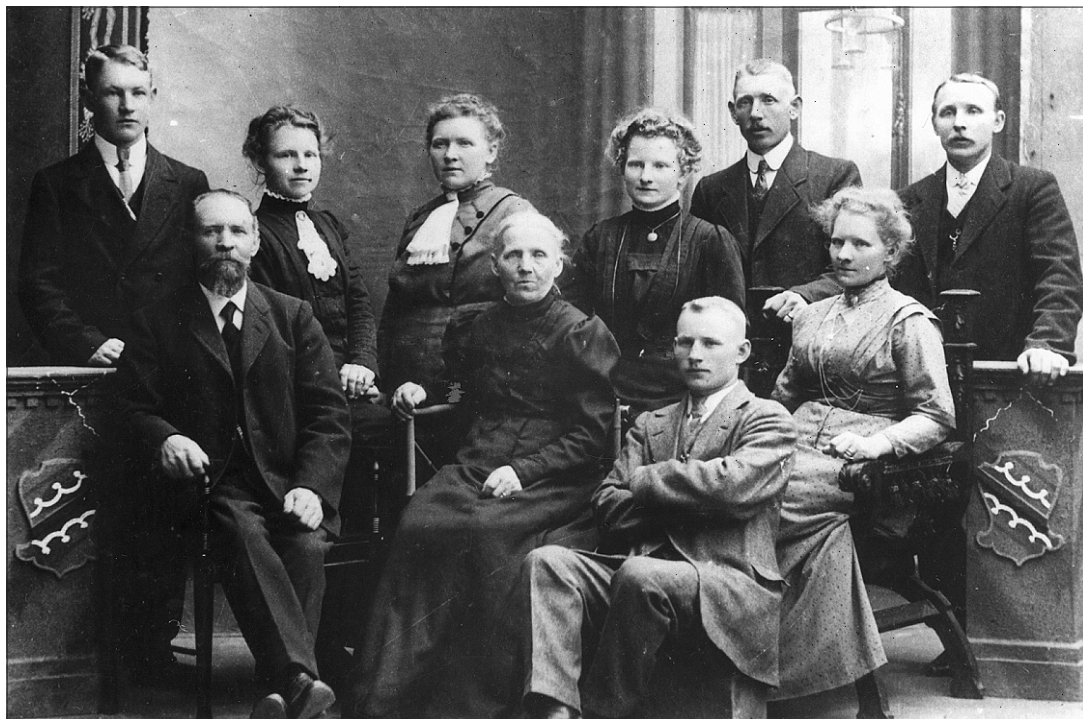
A*dolfsenit* ovat siis lähtöisin kaakkois-Norjasta, jossa he ovat asuneet Bergin vanhan seurakunnan (kirkko jo 1100-luvulla), Fredrikshaldin pikkukaupungin ja Tistedalin kylän alueella. Ne kuuluvat nykyisin yhteen 1960-luvulla muodostettuun Haldenin suurkuntaan, jonka keskuspaikkana on entinen Fredrikshald. Alueella oli kehittyntä metsäteollisuutta jo varhain. Sieltä oli siten rekrytoitavissa ammattitaitoisia sahamiehiä Hans Gutzeitin suunnitellessa siirtymistä Suomeen, jossa raakapuumarkkinat loivat sahateollisuudelle lupaavia mahdollisuuksia. Gutzeit toi mukanaan Kotkaan syksyllä 1872 kymmeniä norjalaisia perheitä. Tulijat, joiden joukossa oli useita Tistedalista lähteneitä, olivat lähes järjestään metodisteja. Useat palasi-

Adolfsenien (Berg ja Halden) ja Anna-Christina Larssonin (Dals Ed) kotiseutuja Norjan ja Ruotsin rajan molemmin puolin. Tøftedal, josta Anna-Christina Larssonin vanhemmat olivat kotoisin, kuului ns. anneksipitäjänä Dals Edin seurakuntaan.

vat myöhemmin takaisin Norjaan, mutta Suomeen jääneitä myös riitti. Voimakkaan uskonnollisen vakaumuksen omaavat norjalaiset olivat yleensä siivoa, yritteliästä ja tarmokasta väkeä ja antoivat vahvan panoksen kaupungiksi muuttuvan Kotkan kehitykseen, vaikka sopu suomalaisten kanssa ei aina ollutkaan paras mahdollinen.

Suomeen jäänyt Adolf Olaus Jakobsen ja hänen poikansa Julius Marenius Adolfsen perheineen vaikuttivat sittemmin pääasiassa Kotkan ympäristön ja Pernajan sahoilla. Pernajan hautausmaalla lepääkin useita suvun jäseniä. Heistä Frank Immanuel Adolfsen ehti kiertää

Marenius ja Stina Adolfsenin perhe noin v. 1913. Edessä vasemmalta Marenius Adolfsen (1855–1914), Kristina Adolfsen o.s. Larsson (1853–1926), Enok Adolfsen (1895–1975) ja Aina Aaltonen (1878–1934). Takana vasemmalta Valter Adolfsen (1893–n. 1917), Valborg Lommi (1881–1973), Olga Guttormsen (1875–1953), Ester Valtonen (1888–1978), Karl Adolfsen (1878–1931) ja Frank Adolfsen (1886–1966). Adolfsenin sukuseuran arkisto.

Suomea paljonkin työnjohtotehtävissä. Myös presidentin isä Oiva Alvar Ahtisaari (ent. Adolfsen) aloitti sahamiehenä, mutta muutti sittemmin alaa 1930-luvun laman synkistäessä työllisyysnäkyviä. Hän näet päätti jäädä asevelvollisuutensa suoritettuaan armeijaan. Hän toimi yli kolme vuosikymmentä pääasiassa huoltojoukoissa aliupseerina ja siirtyi v. 1966 reserviin sotilasmestariksi ylennettynä. Avioliitossaan Tyyne Karosen kanssa hän sai kolme lasta. Näistä vanhin, tytär Marja-Liisa (s. 1935), kuoli pian syntymänsä jälkeen. Martti Ahtisaari syntyi seuraavana, ja nuorin sisaruksista on kajaanilainen lehtori Heli Ahtisaari (s. 1949).

Adolfseneja koskevat tiedot jäävät vanhemmasta päästä vajavai-siksi. Tulipalot ovat Bergissä tehneet tuhojaan, ja vanhan seurakun-nan kirkonkirjat ulottuvat ajassa taaksepäin vain vuoteen 1770. Päivä-

määräpuutokset suvun jäsenien tiedoissa 1800-luvun alkupuolella viittaavat siihen, että lähdekatoa on ollut myöhemminkin, mikä on vaikeuttanut etsittyjen henkilöiden identifiointia. Muuttotietoihin helposti jäävillä puutteilla on myös saattanut olla tässä oma vaikutuksensa.

Presidentin isoisänisänisän Adolf Olaus Jakobsenin puoliso Grethe Marie Martinsdatter (1832–1909) oli hänkin norjalainen, Tistedalissa syntynyt. Norjalaisia olivat syntyperältään heidän vanhempansaakin.

Martti Ahtisaaren kohdalla voi täydellä syyllä puhua ”yhteispuhjoismaisesta taustasta”, sillä hänen norjalaisiin sukujuuriinsa kytkeytyy rajoja helposti ylittäneen sahatteollisuuden imussa myös ruotsalainen haara. Presidentin isoisän isä sahamies Marenius Adolfsen nimittäin avioitui Ruotsin puolelta Tistedaleniin tulleen Anna Stina (Christina) Johansdotter Larssonin kanssa. Tämä oli vanhempiensa tavoin syntynyt Dalslandin maakunnassa Töftedalissa, joka anneksiseurakuntana kuului Edin (myöh. Dals Edin) pastoraattiin. Anna Stinan isä Johan(nes) Larsson (s. 1826) oli sahatyöläinen, joka muutti perheensä kanssa v. 1867 Hogdalin kautta Norjaan. V. 1873 hän muutti Suomeen ”Gutzeitin norjalaisena”. Heinäkuun lopulla 1879 hän Pernajan kirkonkirjojen mukaan muutti yhdessä Cajsa-vaimonsa (s. 1827) ja useimpien lastensa kanssa Kotkaan, mutta sen enempää Kotkan kuin Kyminkään kirjoista heitä ei ole löynt. Heidän kuolinaikansa ovat sen vuoksi jääneet avoimiksi.

Presidentillä on siis sukulaisia, joiden elämänvaiheista ei vielä tiedetä riittävästi. Hänellä on joka tapauksessa runsaasti serkkuja ja pikkuserkkuja. Presidentti edustaakin sitä sukupolvea, jonka vanhemmat ja isovanhemmat viime vuosisadanvaihteen molemmin puolin kuuluivat suuriin perheisiin.

Keski-Suomesta etelään

Rutasten joukko Keski-Suomesta tarjoaa presidentin esipolviin Raimo annoksen supisuomalaista agraariväestöä Hämeen ja Savon rajamailta. Hankasalmelle renkinä tullut ja siellä avioitunut Erik Matinpoika Rutanen (1797–1849) oli lähtöisin vanhaan Laukaaseen kuuluneessa, mutta sittemmin Äänekoskeen liitettyssä, Koiviston kylässä sijaitsevasta Rutasen talosta.

Erik oli kirkonkirjojen mukaan haudankaivaja, joka kärsi pysyvästä polvivammasta; siitä on erillinen maininta. Presidenttiin johtava linja lähtee Erikistä ja hänen ensimmäisestä vaimostaan Maria Samulintytär Pöyhösestä (1795–1824), joka kuoltuaan nuorena keuh-

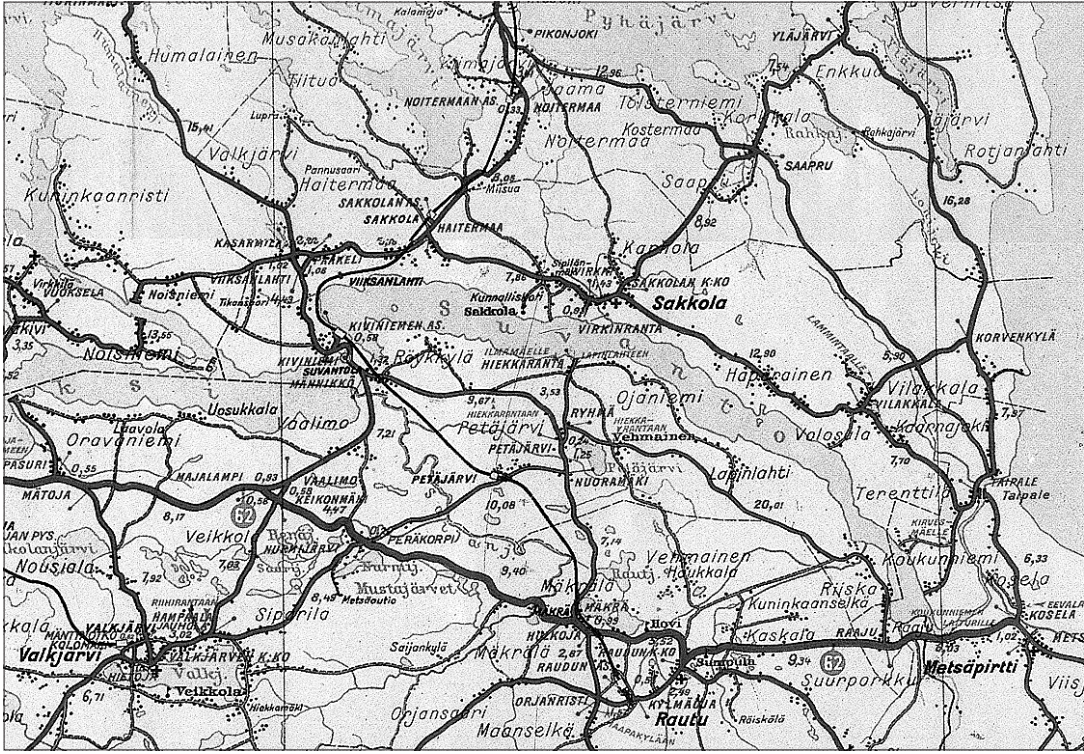

Rutasen talo Äänekosken Koiviston Rutasen mäellä. Talon rakennutti Hilma Rutasen isoisän isoisä Martti Rutanen vuoden 1800 vaiheilla. Seinissä ovat alkuperäiset hirret, mutta muuten rakennukseen on aikojen kuluessa tehty useita muutoksia. Valok. Rauno Hirvonen 1997.

kotautiin jätti Gabriel-pojan vuoden vanhana orvoksi. Tämä sai kuitenkin pian äitipuolen, kun Erik solmi vielä samana vuonna 1824 toisen avioliiton hankasalmelaisen Maria Pertuntytär Matilaisen (1794–1875) kanssa.

Esiopolvitaulusessa esiintyvät sukunimet – Kauppinen, Laulainen, Matilainen, Pietiläinen, Pöyhönen ja Ylönen – jotka ovat avioitumisten kautta liittyneet Rutasiin, ovat kaikki hyvin yleisiä ja vanhoja, jo 1500-luvulla lähteissä esiintyviä savolaisnimiä juuri Rautalammin vanhan hallintopitäjän alueelta. Kyseisten perheiden asumasijat Hankasalmella ovat sijainneet kirkonkylässä ja sen pohjoispuolella Hankaveden kylässä.

Presidentin esipolvien kehityksen kannalta oleellista on, että näistä Rutasista Erik Gabrielinpoika Rutanen (1859–1934) lähti perheineen Hankasalmelta etelään, ensin Lapinjärven Pukaroon 1891 ja sieltä seuraavana vuonna Sippolan kirkolle, jossa perhe asui pariin otteeseen käytyään välillä Kymissä. Erikiä on sanottu jyvatorppariksi, jonka viimeinen ammatti suvun perimätiedon mukaan on ollut puutarhuri. Kymmenlapsisen perheen kolmas lapsi Hilma (1887–1972) siirtyi jo nuorena tyttönä pysyvästi Kotkaan. Hän toimi kauppa-apulaisena

Martti Ahtisaaren esivanhempien kotikyliä Vuokselan, Sakkolan, Raudun ja Vpl. Pyhäjärven pittäjissä. Ote näköispainoksesta Karjalan kannaksen kartasta vuodelta 1938. © Maanmittauslaitos.

ja tutustui siellä Frank Adolfseniin, jonka kanssa hänet vihittiin Rantasalmen Oravissa vuonna 1907. Hilman sisaruksista kotkalainen konemestari Otto Wilhelm Rutanen loikkasi vuonna 1931 silloiseen Neuvostoliittoon. Hänen jälkeläisiään, m.m. pari presidentin isän serkkua, asuu Sortavalassa.

Juuria Karjalankannaksella

Presidentin äidin puoleisten esivanhempien suvut *Karonen* ja *Käppi* esiintyvät Jääsken ja Muolaan vanhimmissa maakirjoissa jo 1540- ja 1550-luvuilla. Sakkolan maakirjassa Karoset mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1638 Kuninkaanristin kylän veroa maksavina talollisina. Karosia esiintyy sen jälkeen usein maa- ja henkikirjoissa sekä käräjäpöytäkirjoissa, mutta lähteiden aukollisuuden vuoksi ei heidän keskinäisiä sukulaisuussuhteitaan ole mahdollista tarkoin

osoittaa 1600-luvun osalta. Käräjillä Karoset esiintyivät tavallisimmin kaskenkaatoon liittyvien riitajuttujen yhteydessä. Vastapuolena heillä usein oli jalosukuinen suurmaanomistaja Robert Erik Klöfver-skjöld.

Yhtenäinen sarja Kuninkaanristin Karosia suoraan alenavassa polvessa voidaan varmuudella osoittaa 1720-luvulta eli isonvihan jälkeiseltä ajalta lähtien. Heitä ja heidän kanssaan avioituneita sakkolalaisia talollissukuja asui kantapaikan Kuninkaanristin lisäksi etenkin Noisniemessä, Kiviniemessä ja Haitermaassa. Kuninkaanristi ja Noisniemi tulivat sittemmin kuulumaan 1912 perustettuun Vuokselan kuntaan. Esipolvet ovat pääasiallisesti sakkolalaisia. Vasta viidennessä polvessa on kaksi naapuripitäjistä, Raudusta ja Valkjärveltä, tullutta esiäitiä ja yksi Pyhäjärveltä Sakkolaan muuttanut pariskunta. Suvun jäsenet ovat lähes poikkeuksetta olleet maata viljeleviä talollisia. Eräät heistä ovat toimineet myös lautamiehinä.

Seuraavassa esipolvitaulussa ja siihen liittyvässä selostuksessa esitellään presidentti Martti Ahtisaaren esivanhemmat viidenteen polveen asti. Henkilönumerot viittaavat sekä esipolvitauluun että tekstiosaan. Selostusosassa mainitaan myös ne kuudennen polven esivanhemmat, jotka on pystytty selvittämään. Sukujuuret kolmannelta polvesta alkaen on koottu omiksi kokonaisuuksikseen kunkin isovanhemman osalta.

Lapsuudenkoti, vanhemmat ja isovanhemmat

Presidentin lapsuudenkoti oli Viipurissa, mistä perhe joutui sodan vuoksi siirtymään uuden valtakunnanrajan toiselle puolelle. Presidentin vanhemmat ja isän vanhemmat elivät presidentin aikuisikään saakka. Äidinisä kuoli tyttärenpojan ollessa 9-vuotias, äidinäiti oli kuollut jo kymmenen vuotta ennen poikasen syntymää.

Martti Oiva Kalevi Ahtisaari, s. Viipurissa 23.6.1937. Tasavallan presidentti vuodesta 1994.

Puoliso Kuopiossa 13.7.1968 *Eeva Irmeli Hyvärinen*, s. Varkaudessa 18.6.1936. Filosofian maisteri.

Lapsi: *Marko Oiva Ilari*, s. Helsingissä 6.2.1969. Filosofian lisensiaatti (Columbia University, New York).

I/1. *Oiva Alvar Ahtisaari* (vuoteen 1937 Adolfsen), s. Rantasalmella 23.3.1908. Sotilasteknikko, sotilasmestari. K. Helsingissä 20.2.1976.

Puoliso Vuokselassa 24.6.1934

I/2. *Työne Karonen*, s. Sakkolassa 21.10.1903, k. Kuopiossa 16.7.1967.

<p>V/1 Jakob Andersen * n. 1800 + ∞ n. 1825 V/2 Mette Jakobine Vaarbye * n. 1800 +</p>	<p>IV/1 Olaus Adolf Jakobsen, sahatyömies Pemajassa * Berg 6.12.1829 + Pernaja 4.4.1882 ∞ Berg 18.3.1854 IV/2 Grethe Marie Martinsdatter * Tistedal 10.10.1808 + ∞ Berg 7.10.1831 + Kymi 14.4.1909</p>	<p>III/1 Julius Marenius Adolfsen, sahatyömies Kotkassa * Tistedal 6.1.1855 + Kymi 14.6.1914 ∞ Kymi 24.5.1874</p>	<p>II/1 Frank Immanuel Adolfsen, työnjohtaja ja sahanhoitaja Pernajassa * Kymi 14.5.1886 + Pernaja 18.4.1966</p>	<p>I/1 Oiva Alvar Ahtisaari (v:een 1937 Adolfsen), sotilasmestari * Rantasalmi 23.3.1908 + Helsinki 20.2.1976</p>	<p>V/3 Martin Hansen * Tistedal 10.10.1808 + ∞ Berg 7.10.1831 V/4 Anne Christine Martinsdatter * Tistedal kesäkuu 1813 +</p>	<p>IV/3 Johan(nes) Larsson, sahatyömies Kotkassa * Töftedal 22.5.1826 + ∞ Töftedal 26.12.1851 IV/4 Cajsa Jonasdotter * Töftedal 14.11.1827 +</p>	<p>III/2 Anna Stina Larsson * Töftedal 30.11.1853 + Kymi 17.9.1926</p>	<p>∞ Rantasalmi 21.9.1907</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>V/5 Lars Johansson, talollinen Töftedalin Töftesäterissä * Årtemark 17.2.1783 + Töftedal 19.10.1852 ∞ V/6 Börta Hugosdotter Töftedalin Vittebergistä * Töftedal 1.12.1790 + Töftedal 12.12.1858</p>	<p>IV/5 Gabriel Erikinpoika Rutanen, torppari Hankasalmen Hankamäessä * Hankasalmi 19.5.1823 + Hankasalmi 13.1.1906 ∞ Hankasalmi 28.7.1844 IV/6 Anna Riitta Erikin tytär Laulainen * Hankasalmi 12.7.1820 + Hankasalmi 21.1.1896</p>	<p>III/3 Erik Gabrielinpoika Rutanen, muonatorppari ja puutarhuri Kotkassa * Hankasalmi 8.5.1859 + Kotka 17.8.1934 ∞ Hankasalmi 3.7.1881</p>	<p>II/2 Hilma Rutanen * Hankasalmi 23.7.1887 + Pernaja 22.6.1972</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>V/7 Jonas Olofsson, talollinen Töftedalin Botilstorpissa * Rölända 25.3.1792 + ∞ V/8 Christina Hugosdotter Töftedalin Vittebergistä * Töftedal 30.1.1796 +</p>	<p>IV/7 Aatami Juhonpoika Kauppinen, mäkitupalainen Hankalmella * Hankasalmi 4.3.1817 + Hankasalmi 21.2.1880 ∞ Hankasalmi 30.6.1846 IV/8 Eeva Liisa Erikin tytär Pietiläinen * Lautkaa 6.4.1825 + Hankasalmi 9.3.1907</p>	<p>III/4 Ida Maria Aatamintytär Kauppinen * Hankasalmi 21.4.1861 + Kotka 8.8.1942</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>V/9 Erik Matinpoika Rutanen, haudankaivaja Hankalmella * Lautkaa 27.1.1797 + Hankasalmi 29.4.1849 ∞ Hankalmella 29.10.1819 V/10 Maria Samulintytär Pöyhönen Hankasalmen Hankavedellä * Rautalampi 3.5.1798 + Hankasalmi 31.5.1824</p>	<p>IV/9 Anna Riitta Erikin tytär Laulainen * Hankasalmi 12.7.1820 + Hankasalmi 21.1.1896</p>	<p>III/4 Ida Maria Aatamintytär Kauppinen * Hankasalmi 21.4.1861 + Kotka 8.8.1942</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>V/11 Erik Antinpoika Laulainen, itsellinen Hankasalmen Hankavedellä * Rautalampi 13.6.1795 + Hankasalmi 9.6.1876 ∞ Hankasalmi 10.1.1819 V/12 Liisa Juhontytär Ylönen Hankasalmen Hankamäestä * 1797 (rpk.) + Hankasalmi 10.4.1868</p>	<p>IV/6 Anna Riitta Erikin tytär Laulainen * Hankasalmi 12.7.1820 + Hankasalmi 21.1.1896</p>	<p>III/4 Ida Maria Aatamintytär Kauppinen * Hankasalmi 21.4.1861 + Kotka 8.8.1942</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>V/13 Juho Juhonpoika Kauppinen, talollinen Hankasalmen Hankavedellä * Rautalampi 16.10.1781 + Hankasalmi 16.10.1853 ∞ Hankasalmi n. 1804 V/14 Maria Tahvontytär Matilainen Hankasalmen Hankavedellä * Rautalampi 15.4.1789 + Hankasalmi 1.1.1855</p>	<p>IV/7 Aatami Juhonpoika Kauppinen, mäkitupalainen Hankalmella * Hankasalmi 4.3.1817 + Hankasalmi 21.2.1880 ∞ Hankasalmi 30.6.1846 IV/8 Eeva Liisa Erikin tytär Pietiläinen * Lautkaa 6.4.1825 + Hankasalmi 9.3.1907</p>	<p>III/4 Ida Maria Aatamintytär Kauppinen * Hankasalmi 21.4.1861 + Kotka 8.8.1942</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>V/15 Erik Heikinpoika Pietiläinen, torppari Laukaan Petrumassa * Lautkaa 22.4.1795 + Lautkaa 24.4.1859 ∞ Lautkaa 19.11.1826 V/16 Maria Simontytär Jyväskylän Keljosta * Jyväskylä 18.1.1795 + Lautkaa 19.5.1864</p>	<p>IV/8 Eeva Liisa Erikin tytär Pietiläinen * Lautkaa 6.4.1825 + Hankasalmi 9.3.1907</p>	<p>III/4 Ida Maria Aatamintytär Kauppinen * Hankasalmi 21.4.1861 + Kotka 8.8.1942</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>	<p>∞ Vuoksela 24.6.1934</p>
--	--	--	--	---	--	--	--	-------------------------------	-----------------------------	--	--	---	--	-----------------------------	---	---	---	-----------------------------	-----------------------------	--	--	---	-----------------------------	-----------------------------	--	--	---	-----------------------------	-----------------------------	---	---	---	-----------------------------	-----------------------------	--	--	---	-----------------------------	-----------------------------

Martti Oiva Kalevi Ahtisaari

<p>IV/9 Juho Matinpoika Karonen, talollinen Sakkolan Kuninkaannistissä * Sakkola 27.4.1762 † 1826 (rpk.) ∞ Sakkola 26.12.1789</p> <p>IV/10 Maria Martintytär Lamber(g) * Sakkola 30.5.1770 † Sakkola 19.10.1842</p>	<p>V/17 Matti Pekanpoika Karonen, talollinen Sakkolan Kuninkaannistissä * 1712? ∞ V/18 Varpu Antintytär Leppänen * n. 1711 † Sakkola 29.12.1787</p> <p>V/19 Martti Aataminpoika Lamber(g), talollinen Sakkolan Kiviniemessä * Sakkola 14.11.1749 † Sakkola 27.12.1801 ∞ Sakkola 28.12.1768 V/20 Katri Paavontytär Vuilli Sakkolan Röykkylästä * Sakkola 1.1.1747 † Sakkola 20.5.1813</p>	<p>IV/11 Yrjö Juhonpoika Nikkanen, talollinen Sakkolassa * Sakkola 13.9.1798 † Sakkola 7.11.1856 ∞ Sakkola 26.12.1822</p> <p>IV/12 Riitta Antintytär Huuska * Sakkola 7.5.1800 † Sakkola 18.1.1845</p>	<p>V/21 Juho Yrjönpoika Nikkanen, talollinen Sakkolan Loprolassa * Sakkola 4.1.1775 † Sakkola 7.5.1823 ∞ Rautu 28.12.1796 V/22 Maria Aataminytär Paakkinen Raudun Suur-Porkulta * Rautu 11.11.1776 † Sakkola 28.5.1806</p> <p>V/23 Antti Matinpoika Huuska, talollinen Sakkolan Röykkylässä * Sakkola 19.7.1752 † Sakkola 10.12.1808 ∞ Sakkola 28.12.1791 V/24 Liisa Antintytär Hännikäinen Sakkolan Valkjärveltä * Sakkolassa 15.3.1770 † Sakkola 1.3.1816</p>	<p>IV/13 Elias Matinpoika Käppi, talollinen Sakkolan Noisniemessä * Sakkola 16.10.1790 † Sakkola 31.8.1864 ∞ Sakkola 26.12.1811</p> <p>IV/14 Riitta Tahvontytär Karonen * Sakkola 26.3.1794 † Sakkola 18.3.1835</p>	<p>V/25 Matti Tahvonpoika Käppi, talollinen Sakkolan Noisniemessä * Sakkola 28.11.1761 † Sakkola 17.4.1819 ∞ Sakkola 26.12.1781 V/26 Katri Hannuntytär Pastinen Sakkolan Noisniemestä * Sakkola 16.7.1760 † Sakkola 9.1.1815</p> <p>V/27 Tahvo Simonpoika Karonen, talollinen Sakkolan Kuninkaannistissä * 1743? ∞ Valkjärvi 4.12.1776 V/28 Maria Paavontytär Juvonon Valkjärven Uudestakylästä * syyskuu 1751? † Sakkola 21.12.1798</p>	<p>IV/15 Antti Juhonpoika Suokas, talollinen ja herastuomari Sakkolassa * Sakkola 1.12.1798 † Sakkola 4.2.1862 ∞ Sakkola 26.12.1824</p> <p>IV/16 Riitta Juhontytär Naskali * Sakkola 27.5.1801 † Sakkola 4.2.1868</p>
<p>III/5 Matti Juhonpoika Karonen, talollinen Sakkolassa * Sakkola 9.9.1811 † Sakkola 27.8.1887 ∞ Sakkola 14.7.1844</p>	<p>III/6 Maria Yrjöntytär Nikkanen * Sakkola 20.3.1825 † Sakkola 15.2.1882</p>	<p>III/7 Elias Eliaanpoika Käppi, talollinen ja lautamies Sakkolassa * Sakkola 30.5.1833 † Sakkola 28.8.1906 ∞ Sakkola 13.11.1859</p>	<p>III/8 Liisa Antintytär Suokas * Sakkola 13.4.1838 † Sakkola 29.10.1926</p>			
<p>II/3 Juho Karonen, talollinen Vuoksenan Kuninkaannistissä * Sakkola 25.5.1860 † Vihti 17.2.1949</p>	<p>II/4 Helena Käppi * Sakkola 1.12.1864 † Vuoksela 2.3.1927 ∞ Sakkola 17.1.1886</p>					
<p>I/2 Tyyne Karonen * Sakkola 21.10.1903 † Kuopio 16.7.1967</p>						

* Viipuri 23.6.1937, Tasavallan presidentti

II/1. *Frank Immanuel Adolfsen*, s. Kymissä 14.5.1886. Sahatyömies, sittemmin työnjohtaja ja sahanhoitaja. K. Pernajassa 18.4.1966.

Puoliso Rantasalmella 21.9.1907

II/2. *Hilma Rutanen*, s. Hankasalmella 23.7.1887, k. Pernajassa 22.6.1972.

II/3. *Juho Karonen*, s. Sakkolassa 25.5.1860. Talollinen Sakkolan, sittemmin Vuokselan Kuninkaanristissä (n:o 2). Siirtokarjalainen talvisodan alusta. Asuinpaikat lienevät sen jälkeen olleet samat kuin hänen poikansa, maanviljelijä Väinö Karosen: 1939– Vilppula, 1940– Sääminki, 1942– paluu Vuokselaan, 1944– Ähtäri, 1945 Mietoinen, 1945– Vihti, Olkkala. K. Vihdissä 17.2.1949.

Puoliso Sakkolassa 17.1.1886

II/4. *Helena Käppi*, s. Sakkolassa 1.12.1864. Muutti avioiduttuaan Noisniemestä Kuninkaanristiin. K. Vuokselaan 2.3.1927.

Isänisän Frank Immanuel Adolfsenin esivanhemmat Norjassa ja Ruotsissa

Vanhemmat

III/1. *Julius Marenius Adolfsen* (noin vuoteen 1880 asti *Olausen*), s. Fredrikshaldin Tistedalissa, Norjassa 6.1.1855. Sahatyömies, muutti Suomeen v. 1872. K. Kymin Hallassa 14.6.1914.

Puoliso Kymin Kotkassa 24.5.1874

III/2. *Anna Stina (Christina) Larsson*, s. Töftedalissa, Ruotsissa 30.11.1853. Muutti Suomeen v. 1873. K. Kymissä 17.9.1926.

Isovanhemmat

IV/1. *Adolf Olaus* (myös *Olaus Adolf*) *Jakobsen*, s. Bergissä, Norjassa 6.12.1829 (10.12.1829?). Sahatyömies, muutti Suomeen v. 1872. K. Pernajassa 4.4.1882.

Puoliso Bergissä 18.3.1854

IV/2. *Grethe Marie Martinsdatter*, s. Tistedalissa, Norjassa 12.2.1832, k. Kymissä 14.4.1909.

IV/3. *Johan(nes) Larsson*, s. Töftedalissa, Ruotsissa 22.5.1826. Sahatyömies, muutti v. 1867 Ruotsiin ja sieltä Suomeen v. 1873. Asui perheineen Pernajassa ja muutti v. 1879 Kotkaan, mutta perhettä ei ole tavattu Kotkan tai Kymin kirjoista. Kuolinaika tuntematon.

Puoliso Töftedalissa 26.12.1851 serkkunsa

IV/4. *Cajsa Jonasdotter*, s. Töftedalissa, Ruotsissa 14.11.1827, kuolinaika tuntematon.

Isoisovanhemmat

V/1. *Jakob Andersen*, s. n. 1800. Ammatti ja kuolinaika tuntemattomat.
Puoliso n. 1825

V/2. *Mette Jakobine Vaarbye*, s. n. 1800, kuolinaika tuntematon.

V/3. *Martin Hansen*, s. Tistedalissa 10.10.1808. Ammatti ja kuolinaika tuntemattomat.

Puoliso Bergissä 7.10.1831

V/4. *Anne Christine Martinsdatter*, s. Tistedalissa kesäkuussa 1813, kuolinaika tuntematon.

V/5. *Lars Johansson*, s. Ärtemarkissa, Ruotsissa 17.2.1783. Talollinen Töftedalin Vittebergissä n. 1808–1817 ja saman pitäjän Töftesäterissä 1817–1852. K. Töftedalissa 19.10.1852.

Puoliso

V/6. *Börta Hugosdotter*, s. Töftedalissa 1.12.1790, k. siellä 12.12.1858. Vanhemmat talollinen Hugo Tolfsson ja Elin Olsdotter Vittebergistä.

V/7. *Jonas Olofsson*, s. Rölandassa, Ruotsissa 25.3.1792. Vanhemmat Olof Eriksson ja Kerstin Gunnarsdotter Möllbystä. Talollinen Töftedalin Botilstorpissa vuodesta 1820 alkaen. Muutti vaimoineen pois Töftedalista v. 1844. Myöhemmät vaiheet tuntemattomat.

Puoliso

V/8. *Christina Hugosdotter*, s. Töftedalissa 30.1.1796. Vanhemmat talollinen Hugo Tolfsson ja Elin Olsdotter Vittebergistä.

Isänäidin Hilma Rutasen esivanhemmat Hankasalmella, Laukaassa ja Jyväskylässä

Vanhemmat

III/3. *Erik Gabrielinpoika Rutanen*, s. Hankasalmella 8.5.1859. Asui kotitorpassaan Hankasalmen Hankamäen kylässä vuoteen 1883 saakka, minkä jälkeen itsellinen ja mäkitupalainen samassa kylässä. Muutti perheineen v. 1891 Lapinjärven Pukaroon ja sieltä v. 1892 Sippolan kirkonkylään, myöhemmin Kymiin ja Kotkaan. Jyvätorppari, puutarhuri. K. Kotkassa 17.8.1934.

Puoliso Hankasalmella 3.7.1881

III/4. *Ida Maria Aatamintytär Kauppinen*, s. Hankasalmella 21.4.1861, k. Kotkassa 8.8.1942.

Isovanhemmat

IV/5. *Gabriel Erikinpoika Rutanen*, s. Hankasalmella 19.5.1823. Sai muuttotodistuksen Hankasalmelta 31.12.1840 Rautalammille, mistä palasi takaisin jo v. 1841. Renkinä, yhtiömiehenä ja itsellisenä Kuuhankaveden ja Hankaveden kylien eri taloissa, kunnes muutti v. 1855 Myllynkorvan torppariksi Hankaveden n:oon 14. Asui siellä vuoteen 1864, minkä jälkeen muonarenki Hankaveden ja Hankamäen kylissä. Vuodesta 1874 torppari Hankamäki n:o 1:ssä. K. Hankasalmella 13.1.1906. – Toinen puoliso Hankasalmella 8.11.1896 leski Anna Stiina Savolainen, s. Laukaassa 11.6.1839, k. Hankasalmella 26.4.1911.

Ensimmäinen puoliso Hankasalmella 28.7.1844

IV/6. *Anna Riitta Erikintytär Laulainen*, s. Hankasalmella 12.7.1820. Syntyneiden luettelossa etunimenä Anna Reetta (Anna Greta), lastenkirjassa Anna Riitta (Anna Brita). Rippikirjoissa syntymävuodeksi merkitty erheellisesti 1822. K. Hankasalmella 21.1.1896.

IV/7. *Aatami Juhonpoika Kauppinen*, s. Hankasalmella 4.3.1817. Talollisen poikana Hankaveden Sammakkolahdessa, kunnes muutti v. 1843 yhdessä Gabriel-veljensä (s. 1810) kanssa vuokraajaksi Pernasaaren puustelliin Laukaan Leppävedelle. Siirtyi sieltä v. 1848 talolliseksi Lapuan Haapakosken kylän Pöntiselle. Palasi v. 1851 Laukaaseen, missä asui vävynä ja itsellisenä appivanhempiansa luona Mäntyahon torpassa Petruman kylässä. Otti huhtikuussa 1852 muuttotodistuksen Laukaasta Sumiaisiin. Asui viimeistään vuodesta 1856 lähtien Hankavedellä, missä ensin itsellinen ja muonatorppari ja lopulta mäkitupalainen. K. Hankasalmella 21.2.1880.

Puoliso Hankasalmella 30.6.1846

IV/8. *Eeva Liisa Erikintytär Pietiläinen*, s. Laukaassa 6.4.1825, k. Hankasalmella 9.3.1907. Asui vuoteen 1841 asti kotonaan Mäntyahon torpassa Laukaan Petrumassa. Sen jälkeen piikana kotipitäjässään Petruman, Haapavatian ja Leppäveden kylissä avioitumiseensa saakka.

Isoisovanhemmat

V/9. *Erik Matinpoika Rutanen*, s. Laukaassa 27.1.1797. Renki ja itsellinen Hankavedellä, viimeistään 1830-alusta lähtien haudankaivaja. Vuosien 1819–1832 rippikirjan mukaan polvivammainen (lytt i knäet). K. Hankasalmella 29.4.1849. Vanhemmat lampuoti Matti Juhonpoika

Rutanen ja Maria Gabrielintytär Koiviston Rutasesta. – Toinen puoliso Hankasalmella 23.11.1824 Maria Pertuntytär Matilainen, s. rippikirjojen mukaan 1794, k. Hankasalmella 24.3.1875.

Ensimmäinen puoliso Hankasalmella 29.10.1819

V/10. *Maria Samulintytär Pöyhönen*, s. Rautalammilla 3.5.1798, k. Hankasalmella 31.5.1824. Vanhemmat entinen sotilas, itsellinen ja torppari Samuli Pöyhönen ja Kaisa Laulainen Hankavedeltä.

V/11. *Erik Antinpoika Laulainen*, s. Rautalammilla 13.6.1795. Itsellinen Hankavedellä lukuunottamatta vuosia 1837–1844, jolloin asui Rautalammilla itsellisenä Säkinmäki n:o 6:ssa. K. Hankasalmella 9.6.1876. Vanhemmat renki Antti Laulainen ja Susanna Pääkkönen.

Puoliso Hankasalmella 10.1.1819

V/12. *Liisa Juhontytär Ylönen*, s. rippikirjojen mukaan 1797. Syntyi ilmeisesti Pieksämäellä, jonka aukollisista kirjoista syntymämerkintä puuttuu. K. Hankasalmella 10.4.1868. Vanhemmat talollinen Juho Niilonpoika Ylönen ja Anna Paatelainen Hankamäen Kallioahosta.

V/13. *Juho Juhonpoika Kauppinen*, s. Rautalammilla 16.10.1781. Talollisen poika Hankaveden Pääniemessä, kunnes avioiduttuaan muutti vävyksi saman kylän Matilanlahteen. Sittemmin talollinen Matilanlahdessa (Hankavesi n:o 7, vuodesta 1833 alkaen talon nimenä rippikirjoissa Sammakkolahti). K. Hankasalmella 16.10.1853. Vanhemmat talollinen Juho Kauppinen ja Riitta Paananen Hankavedeltä.

Puoliso Hankasalmella n. 1804 (vihkimerkintää ei löytynyt)

V/14. *Maria Tahvontytär Matilainen*, s. Rautalammilla 15.4.1789, k. Hankasalmella 1.1.1855. Vanhemmat talollinen Tahvo Matilainen ja Kaisa Järvinen Hankavedeltä.

V/15. *Erik Heikinpoika Pietiläinen*, s. Laukaassa 22.4.1795. Itsellinen Laukaan Petrumassa 1820-luvulla, noin vuodesta 1830 lähtien torppari siellä Kankaanpään talon (Petruma n:o 11) Mäntyahon torpassa. K. Laukaassa 24.4.1859. Vanhemmat lampuoti Heikki Juhonpoika Pietiläinen ja Eeva Tuomaantytär Petruman kylän Kärkkäästä.

Puoliso Laukaassa 19.11.1826

V/16. *Maria Simontytär*, s. Jyväskylässä 18.1.1795, k. Laukaassa 19.5.1864.

Vanhemmat itsellinen Simo Mikonpoika Sparf ja Maria Tuomaantytär Keljosta.

Äidinisän Juho Karosen esivanhemmat Sakkolassa ja Raudussa

Vanhemmat

III/5. *Matti Juhonpoika Karonen*, s. Sakkolassa 9.9.1811. Talollinen Kuninkaanristissä (n:o 2). Vuosien 1864–1879 rippikirjan mukaan kylänvanhin. K. Sakkolassa 27.8.1887.

Puoliso Sakkolassa 14.7.1844

III/6. *Maria Yrjöntyttö Nikkanen*, s. Sakkolassa 20.3.1825. Muutti avioituttuaan Haitermaasta Kuninkaanristiin. K. Sakkolassa 15.2.1882.

Isovanhemmat

IV/9. *Juho Matinpöika Karonen*, s. Sakkolassa 27.4.1762. Talollinen Kuninkaanristissä (n:o 2). Henkikirjassa v. 1820 Juho Karosella oli $\frac{1}{2}$ tilasta n:o 2. Hänen perhekuntaansa kirjattiin 40 henkeä: poikia, veli, vävyjä ja yhtiömiehiä perheineen. K. rippikirjan mukaan 1826.

Puoliso Sakkolassa 26.12.1789

IV/10. *Maria Martintytär Lamber(g)*, s. Sakkolassa 30.5.1770. Muutti avioituttuaan Kiviniemestä Kuninkaanristiin. Syntymävuosi rippikirjoissa vuodesta 1811 lähtien 1765, kuoliniäksi sen mukaisesti merkitty 77 v. K. Sakkolassa 19.10.1842.

IV/11. *Yrjö Juhonpoika Nikkanen*, s. Sakkolassa 13.9.1798. Syntymäpaikka Revonlahti, joka kuului Lapinlahden kylään. Isän etunimenä syntyneiden luettelossa Yrjö, p.o. Juho. Muutti pienenä vanhempiensa mukana Ojaniemestä Loprolaan, joka sisältyy henkikirjoissa Haitermaahan. Vuodesta 1831 lähtien Yrjö Nikkanen oli talollinen Haitermaassa myös rippikirjoissa. Lautamies. Syntymäaika rippikirjoissa vuodesta 1811 lähtien 15.10.1797. K. Sakkolassa 7.11.1856.

Puoliso Sakkolassa 26.12.1822

IV/12. *Riitta Antintytär Huuska*, s. Sakkolassa 7.5.1800. Muutti avioituttuaan Röykkylästä Loprolaan (Haitermaahan). K. Sakkolassa 18.1.1845.

Isoisovanhemmat

V/17. *Matti Pekanpoika Karonen*, s. 1712? Talollinen Kuninkaanristissä (n:o 2). K. Sakkolassa 3.9.1785 (73 v). Vanhemmat talollinen Pekka Yrjönpöika Karonen ja hänen 1. vaimonsa N.N. Noisniemestä (ks. Sakkolan Karonen-suvun varhaispolvet, s. 32).

Puoliso (vihkimerkintää ei löytynyt)

V/18. *Varpu Antintytär Leppänen*, s. n. 1711? Ilmeisesti Sakkolan Leppänen-sukua. K. Sakkolassa 29.12.1787 (73 v). Kuolinikä nähtävästi todellista korkeampi, lienee syntynyt n. 1720.

V/19. *Martti Aataminpoika Lamber(g)*, s. Sakkolassa 14.11.1749. Talollinen Kiviniemessä (n:o 3). K. Sakkolassa 27.12.1801. Vanhemmat talollinen Aatami Eerikinpoika Lamber(g) ja Anna Pekantytär Kiiski Kiviniemestä.

Puoliso Sakkolassa 28.12.1768

V/20. *Katri Paavontytär Vulli*, kast. Sakkolassa 1.1.1747. Muutti avioiduttuaan Röykkylästä Kiviniemeen. K. Sakkolassa 20.5.1813. Vanhemmat talollinen Paavo Ristonpoika Vulli ja Maria Matintytär Virkki Röykkylästä (n:o 4). Maria Virkki oli todennäköisesti kotoisin Valkjärven Uudestakylästä.

V/21. *Juho Yrjönpoika Nikkanen*, s. Sakkolassa 4.1.1775. Syntymäpaikkana Revonlahti, joka merkittiin rippikirjoissa Lapinlahden kylään, henkikirjoissa Ojaniemeen. Muutti isänsä kuoltua v. 1795 Ojaniemestä Loprolaan. Talollinen Loprolassa, Haitermaassa n:o 2. K. Sakkolassa 7.5.1823. Vanhemmat torppari Yrjö Hannunpoika Nikkanen (henkikirjassa 1746 Nikkinen!) ja Anna Tuomaantytär Lopro Ojaniemestä (n:o 1). Anna Lopro oli kotoisin Loprolan (Haitermaan) n:osta 2, jonka isäntänä mainitaan vuoden 1765 henkikirjassa Tuomas Lopro. – Juho Nikkasen toinen puoliso oli Sakkolassa 25.11.1806 vihitty Maria Matintytär Ihalainen, s. Sakkolassa 23.6.1781, talollisen tytär Haitermaan n:osta 2. Merkittiin vuosien 1831–1843 rippikirjassa leskiemännäksi. K. Sakkolassa 9.7.1855.

Ensimmäinen puoliso Raudussa 28.12.1796

V/22. *Maria Aatamintytär Paakkinen*, s. Raudussa 11.11.1776. Muutti avioiduttuaan Raudun Suur-Porkulta Sakkolan Loprolaan. K. Sakkolassa 28.5.1806. Vanhemmat talollinen Aatami Simonpoika Paakkinen ja Eeva Taavetintytär Kyyrä Suur-Porkulta (n:o 4). Eeva Kyyrä oli kotoisin Raudun Luukkolanmäeltä.

V/23. *Antti Matinpoika Huuska*, s. Sakkolassa 19.7.1752. Talollinen Röykkylässä (n:o 3). K. Sakkolassa 10.12.1808. Vanhemmat talollinen Matti Antinpoika Huuska ja Katri Matintytär Selonen Röykkylästä.

Puoliso Sakkolassa 28.12.1791

V/24. *Liisa Antintytär Hännikäinen*, s. Sakkolassa 15.3.1770. Muutti avioiduttuaan Valkjärven kylästä Röykkylään. K. Sakkolassa 1.3.1816. Vanhemmat talollinen Antti Juhonpoika Hännikäinen ja Anna Pekan-

tytär Pitkänen Valkjärven kylästä (n:o 1). Anna Pitkänen oli kotoisin Viiksanlahdesta.

Äidinäidin Helena Käpin esivanhemmat Sakkolassa, Valkjärvellä ja Pyhäjärvellä

Vanhemmat

III/7. *Elias Eliaanpoika Käppi*, s. Sakkolassa 30.5.1833. Talollinen Noisniemessä (n:o 5). Lautamies. K. Sakkolassa 28.8.1906.

Puoliso Sakkolassa 13.11.1859

III/8. *Liisa Antintytär Suokas*, s. Sakkolassa 13.4.1838. Muutti avioituttuaan Kiviniemestä Noisniemeen. K. Sakkolassa 29.10.1926.

Isovanhemmat

IV/13. *Elias Matinpoika Käppi*, s. Sakkolassa 16.10.1790. Talollinen Noisniemessä (n:o 5). K. Sakkolassa 31.8.1864.

Puoliso Sakkolassa 26.12.1811

IV/14. *Riitta Tahvontytär Karonen*, s. Sakkolassa 26.3.1794. Muutti avioituttuaan Kuninkaanrististä Noisniemeen. K. Sakkolassa 18.3.1835.

IV/15. *Antti Juhonpoika Suokas*, s. Sakkolassa 1.12.1798. Talollinen Kiviniemessä (n:o 5). Lautamies, herastuomari. K. Sakkolassa 4.2.1862.

Puoliso Sakkolassa 26.12.1824

IV/16. *Riitta Juhontytär Naskali*, s. Sakkolassa 27.5.1801. Muutti avioituttuaan Haitermaasta Kiviniemeen. Syntymääjäksi merkitty Haitermaassa 27.5.1801, mutta Kiviniemessä 23.4.1805 ja kuolinikä sen mukaisesti 63 v. K. Sakkolassa 4.2.1868.

Isoisovanhemmat

V/25. *Matti Tahvonpoika Käppi*, s. Sakkolassa 28.11.1761. Talollinen Noisniemessä (n:o 5). K. Sakkolassa 17.4.1819. Vanhemmat talollinen Tahvo Käppi ja Maria Matintytär Nikkanen Noisniemestä. – Matin toinen puoliso oli Sakkolassa 20.8.1815 vihitty Helena l. Helka Pulakka hänen toisessa aviossaan, s. Sakkolassa 8.5.1760 (rippikirjan mukaan 1757), k. Sakkolassa 25.2.1826.

Ensimmäinen puoliso Sakkolassa 26.12.1781

V/26. *Katri Hannuntytär Pastinen*, s. Sakkolassa 16.7.1760, k. Sakkolassa 9.1.1815 (57 v). Vanhemmat talollinen Hannu Sipinpoika Pastinen ja

Varpu Juhontytär Hyyrynen Noisniemestä (n:o 2). Hannu Pastinen oli tullut kotivävyksi Noisniemeen Kiviniemestä.

V/27. *Tahvo Simonpoika Karonen*, s. 1743?. Talollinen Kuninkaanristissä n:o 1. K. Sakkolassa 6.5.1808 (64 v). Vanhemmat talollinen Simo Yrjönpoika Karonen ja Helena I. Helka Partanen Kuninkaanrististä (ks. Sakkolan Karonen-suvun varhaispolvet s. 32).

Puoliso Valkjärvellä 4.12.1776

V/28. *Maria Paavontytär Juvonen*, s. syyskuussa 1751?. Muutti avioiduttuaan Valkjärven Uudestakylästä Sakkolan Kuninkaanristiin. K. Sakkolassa 21.12.1798 (47 3/12 v). Vanhemmat talollinen Paavo Tahvonpoika Juvonen ja Katri Antintytär Pupalainen Valkjärven Uudestakylästä (n:o 3). Katri Pupalainen oli kotoisin Muolaan (vuodesta 1926 Äyräpään) Pölläkkälästä.

V/29. *Juho Heikinpoika Suokas*, s. Sakkolassa 9.12.1760. Talollinen Kiviniemessä (n:o 5). K. Sakkolassa 12.11.1814. Vanhemmat talollinen Heikki Tahvonpoika Suokas ja Hanna Matintytär Vulli Kiviniemestä (n:o 5).

Puoliso Sakkolassa 26.12.1783

V/30. *Liisa Paavontytär Sipiläinen*, s. rippikirjan mukaan 1768. Muutti avioiduttuaan Ojaniemestä Kiviniemeen. K. Sakkolassa 8.11.1836 (72 v). Vanhemmat talollinen Paavo Mikonpoika Sipiläinen ja Riitta Vartiainen Ojaniemestä.

V/31. *Juho Juhonpoika Naskali*, s. Pyhäjärvellä 4.5.1764. Muutti v. 1777 Vpl. Pyhäjärven Tolsterniemestä Sakkolan Haitermaahan, jossa oli talollisen veljenä, sitten talollisena n:ossa 2. K. Sakkolassa 15.7.1833. Vanhemmat talollinen Juho Tahvonpoika Naskali ja Agneta Juhontytär Meskanen Tolsterniemestä (n:o 1). Agneta Meskanen oli kotoisin Sakkolan Vilakkalasta. Muutti leskenä Sakkolan Haitermaahan v. 1777.

Puoliso Pyhäjärvellä 10.12.1788

V/32. *Liisa Tuomaantytär Kyyrä*, s. Pyhäjärvellä 5.6.1764. Muutti avioiduttuaan Pyhäjärven Tiituasta Sakkolan Haitermaahan. K. Sakkolassa 2.3.1836. Vanhemmat talollinen Tuomas Kyyrä ja Maria Kiiski Tiituasta (n:o 6).

Lähteet

Painamattomat lähteet

Seurakuntien kirkonarkistot

Suomi: Hankasalmi, Jyväskylä, Kotka, Kymi, Lapinjärvi, Lapua, Laukaa, Muolaa, Pernaja, Pieksämäki, Vpl. Pyhäjärvi, Rautalampi, Rautu, Sakkola, Sippola, Valkjärvi

Norja: Berg, Tistedal

Ruotsi: Rölönda, Töftedal

Läänintilit

Vpl. Pyhäjärven henkikirjat 1746, 1765

Sakkolan henkikirjat 1746, 1765, 1820, 1825, 1835

Valkjärven henkikirja 1765

Kirjallisuus

Jarmo Ahlstrand, Ylä-Savon Kauppisten sukukirja I. Helsinki 1988.

Jaakko Hirvonen, Rutasen suku Laukaassa. Laukaa – Konnevesi 1980.

Tauno Korpijaakko, Rutain – Rutanen suku. Särkän sukuhaara. I osa. Espoo 1979.

Tauno Korpijaakko, Rutain – Rutanen sukua. II osa. Espoo 1979 (moniste).

Martti Lindstedt, Martti Ahtisaaren maailma. Juva 1993.

Siirtokarjalaisten tie II. Turku 1970.